

RIKTLINJE

RUTIN

Dokumentnamn: Rutin för akut behov av lyft på särskilt boende				
Framtagen av: Legitimerad arbetsterapeut och fysioterapeut/ sjukgymnast	Gäller from: 2021-10-18	Gemensam med Regionen: ☐ Ja ☒ Nej	Gäller egen regi: ☒ Ja ☐ Nej Gäller privat regi: ☐ Ja ☒ Nej	Processhänvisning: Hemsjukvårdsprocess Verkställarpöcess
Godkänd av: Socialchef med ledningsgrupp	Gäller tom: Tills vidare			

Revisionshistorik

Datum för revidering och uppdatering	Beskrivning
2024-11-06	Uppdatering av rutinen

Bakgrund

När en patient hastigt försämras och har svårt att stå på benen kan det finnas behov av att använda lyft. Om situationen uppkommer när arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast inte är i tjänst och kan prova ut en lyftsele finns akutsele att tillgå. Akutsele kan även behövas när en vårdtagare/patient ramlat och inte kan ta sig upp från golvet. Akutsele används tillsammans med golvlyft.

Tillvägagångssätt

- Om behov uppkommer under vardagar dagtid tar omvårdnadspersonal kontakt med arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast.
- Om behov uppkommer övrig tid tar omvårdnadspersonal kontakt med tjänstgörande sjuksköterska för att utesluta medicinsk orsak till försämringen (exempelvis fraktur eller infektion), därefter tas gemensamt beslut om eventuell användning av lyft. Omvårdnadspersonal skickar meddelande i Lifecare till rehabgruppen innehållande patientuppgifter och information om situationen och åtgärder som vidtagits.
- Involverad personal dokumenterar i respektive journal.
- Akutselen är av modell Liko Universal hög rygg storlek M.
- Lyftselen ska placeras med ryggdelens nedre kant vid svanskotan, bendelarna ska placeras mitt på låren och korsas mellan låren. Patientens armar ska vara innanför selen.
- När patienten ligger i sängen appliceras selen med fördel genom att patienten vänds från sida till sida och selen placeras bakom ryggen. Tänk på att även använda sängens funktioner.
- När patienten fallit och ligger på golvet placeras en kudde under huvudet och lyftselen appliceras genom att patienten vänds från sida till sida. Lyften körs fram från patientens huvud och lyftens hjul ska sedan vara låsta under lyftet.
- Om patienten ligger på madrass på golvet och behöver tas med lyft och det är svårt att komma till, kan man ta på lyftselen på madrassen genom att vända patienten från sida

till sida och sedan med hjälp av lyftselen dra patienten ner på golvet för att lättare komma till med lyften.

- Observera att förflyttning med golvlyft ska ske med hjälp av två omvårdnadspersonal som båda genomgått lyft- och förflyttningutbildning i kommunen samt erhållit intyg som styrker det.

Plats för förvaring

På Södergården finns akutlyft och akutsele på två platser: i laddrummet bredvid vaktmästarrummet i källaren och i gallerförrådet på plan 4, under avdelning Solrosen.

På Solgården finns akutlyft och akutsele i förrådet på andra våningen. Om akutlyften inte skulle finnas där så finns den i lägenhet där den används.

Ansvar

Arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast ansvarar för att:

- Bedöma behov av lyft och sele samt förskriva detta vid behov
- Ta beslut om användande av akutsele när utprovning inte är aktuellt
- Dokumentera i verksamhetssystemet enligt gällande regelverk
- Periodisk inspektion av akutlyftselen sker enligt tillverkarens rekommendationer

Sjuksköterska ansvarar för att:

- Vid behov besöka patienten för att utesluta medicinsk orsak till försämringen (exempelvis fraktur eller infektion)
- Rådgöra med omvårdnadspersonal vid behov som uppkommer utanför dagtid vardagar, samt ta gemensamt beslut gällande användning av lyft
- Dokumentera i verksamhetssystemet enligt gällande regelverk

Enhetschef ansvarar för att:

- Rutinen är känd och efterföljs av omvårdnadspersonal
- Omvårdnadspersonal anmäls till och genomgår lyft- och förflyttningutbildning

Omvårdnadspersonal ansvarar för att:

- Kontakta arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast vid behov av bedömning under vardagar dagtid. Övrig tid kontaktas tjänstgörande sjuksköterska
- Dokumentera i verksamhetssystemet enligt gällande regelverk
- Tvätta selen i tvättmaskin enligt tvättråd som finns på selen efter användning och lämna tillbaka den där den ska förvaras

Referensdokument

Hälso- och sjukvårdslagen (SFS 2017:30)

Socialtjänstlagen (SFS 2001:453)

Patientlagen (SFS 2014:821)

Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659)

Patientdatalagen (SFS 2008:355)

Lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordningar om medicintekniska produkter (2021:600)

Socialstyrelsens föreskrifter om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2021:52)